

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/54/2012
Identifikačné číslo spisu:	1003897952
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1003897952.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: B. S., B. L. XXX/XX, XXX XX Partizánske proti žalovanému: 1. dôchodková, a.s., Nám. 1. mája 14, 811 06 Bratislava 1, IČO: 31 400 469, o zaplatenie 37 400 Sk s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. decembra 2004, č. k. 17Cb 144/2003-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. decembra 2004, č. k. 17Cb 144/2003-31 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. decembra 2004, č. k. 17Cb 144/2003-31 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 37 400 Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 10 % ročne zo sumy 22 000 Sk od 06. 09. 2002 do zaplatenia a zo sumy 15 400 Sk od 23. 02. 2003 do zaplatenia a náhradu trov konania 1 870 Sk, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca nárok uplatnený žalobou odôvodnil tým, že uzavrel dňa 19. 07. 2002 zmluvu o odkúpení akcií 1. garantovanej, a. s., pričom dňa 19. 04. 2002 požiadal o predčasné odkúpenie týchto akcií a vyplatenie alikvotnej čiastky podľa článku II. bod 2 kúpnej zmluvy. Žalovaný mu písomne oznámil, že odmieta okamžité vyplatenie celej sumy a túto sumu mu žalovaný doposiaľ nezaplatil. Výkonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným kúpnu zmluvu na odkúpenie akcií 1. garantovanej, a. s., pričom podľa článku II. sa žalovaný zaviazal, že odkúpi od žalobcu za 1 rok odo dňa nadobudnutia účinnosti kúpnej zmluvy akcie, ktoré žalobca na základe tejto kúpnej zmluvy nadobudol, a to za cenu 1,1 násobne vyššiu ako bola ich kúpna cena, pričom žalobca sa zaviazal takto nadobudnuté akcie za dohodnutých podmienok po dohodnutom čase žalovanému predať. Podľa bodu 1 článku II. zmluvy násobok, ktorým sa určí odkupná cena akcií, je záväzný od doby účinnosti kúpnej zmluvy a bude určený na základe tabuľky vydanej žalovaným, platnej v čase podpísania zmluvy. Podľa bodu 2 článku II. kúpnej zmluvy žalobca bol oprávnený písomne, avšak najskôr po roku odo dňa nadobudnutia účinnosti kúpnej zmluvy, požiadať žalovaného o predčasné odkúpenie ním kúpených akcií a vyplatiť mu za ne do 3 mesiacov odo dňa, ku ktorému o to požiadal, alikvotnú finančnú čiastku, zníženú o poplatok vo výške 10% z tejto alikvotnej čiastky. Súd prvého

stupňa poukázal na ust. § 153 ods. 1 a § 157 ods. 5 O. s. p. a uviedol, že žalovaný základ práva, uplatneného žalobou, uznal, spochybňoval len výšku nároku, súd preto dôvodnosť základu nároku neskúmal a sústredil sa len na riešenie otázky, či výšku nároku žalobcu je možné vypočítať podľa kritérií uvedených v článku II. zmluvy o spätnom odkúpení akcií. Dospel k záveru, že dohoda, obsiahnutá v tomto článku je určitá a zrozumiteľná. Keďže žalovaný mal žalobcovi vyplatiť dlžnú sumu do dňa 05. 09. 2002, resp. 22. 02. 2003, a keďže tak neurobil, dňom 06. 09. 2002, resp. 23. 02. 2003 sa ocitol s plnením v omeškaní. Žalobcovi preto v zmysle ust. § 369 ods.1 a § 502 ods.1 Obch. zák. vzniklo právo aj na vyplatenie úrokov z omeškania. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalobe vyhovel. Výrok o trovách konania súd prvého stupňa založil na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa sa odvolal žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p. a žiadal rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alternatívne zmeniť tak, že žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietne.

Uviedol, že predmetom sporu v danej veci bol domnelý nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej čiastky, ktorý mal vzniknúť zo zmluvy o odkúpení akcií 1. garantovanej, a. s. č. D 484800 050 zo dňa 22. 02. 2002, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. V zmysle čl. II B ods. 2 zmluvy sa žalovaný zaviazal, že ak „o to akcionár písomne, avšak najskôr po roku odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy požiada, zaväzuje sa 1. garantovaná, a. s. predčasne odkúpiť jeho vyššie uvedené akcie 1 garantovanej, a. s. a vyplatiť mu za ne do 3 mesiacov odo dňa, ku ktorému to žiada, alikvotnú finančnú čiastku, zníženú o poplatok vo výške 10% z nej“. Obsahom citovaného ustanovenia zmluvy je podľa žalovaného budúci záväzok žalovaného o spätné odkúpenie predmetných akcií, čo predstavuje uzatvorenie dvojstranného právneho úkonu - kúpnej zmluvy, predmetom ktorej budú uvedené akcie spoločnosti 1. garantovaná, a. s., medzi zmluvnými stranami, žalobcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, a to za kúpnu cenu vopred dohodnutú. Žalovaný poukázal na ust. § 289 ods. 1, 2 a § 290 ods. 1, 2 Obch. zák., z ktorých ustanovení vyplýva, že zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania je treba v jej článku II. B, bod 2 považovať za zmluvu o budúcej zmluve, z ktorej nevyplyva žiadne priame plnenie bez odkúpenia akcií. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že podmienky na predčasné odkúpenie akcií, stanovené v predmetnom čl. splnené neboli, nakoľko žalobca požiadal o odkúpenie akcií dňa 19. 04. 2002, teda necelé dva mesiace po uzatvorení zmluvy. V odvolaní žalovaný namietol aj, že nikdy výslovne neuznal dlh voči žalobcovi, a preto odôvodnenie rozhodnutia poukazom na ust. § 153 ods. 1 a § 157 ods. 5 O. s. p. považuje za nedôvodné. Podľa žalovaného je konanie postihnuté tiež procesnou vadou z dôvodu, že vo výrokovej časti rozsudku absentuje zamietnutie návrhu v časti úroku z omeškania, prevyšujúceho priznaných 10%.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v zmluvách č. 484800 050 a č. 484800 050 sa 1. Garantovaná, a. s., zaviazala, že kúpi od žalobcu - akcionára za 1 rok od nadobudnutia účinnosti zmluvy, t. j. od 05. 09. 2001, resp. 22. 02. 2002 jeho akcie od 1. garantovanej, a. s., ktoré nadobudol v zmysle článku I. bod 1 zmluvy za cenu 1,1 násobne väčšiu ako je ich menovitá hodnota. V článku II. bod 2 uvedenej zmluvy sa 1. dôchodková, a. s., zaviazala predčasne od žalobcu odkúpiť akcie 1. Garantovanej, a. s. a vyplatiť mu za ne do 3 mesiacov odo dňa, ku ktorému to žiada, alikvotnú čiastku. K tomuto sa 1. Garantovaná, a. s. zaviazala v prípade, ak o to akcionár požiada najskôr po roku od nadobudnutia účinnosti zmluvy. Na základe ustanovenia článku II. bod 2 zmluvy, teda žalobca listom zo dňa 19. 04. 2002 požiadal žalovaného o predčasné odkúpenie akcií 1. garantovanej, a. s. Žalovaný reagoval na žiadosť žalobcu listom, v ktorom odmietol okamžité vyplatenie celej sumy, vyplývajúcej z predčasného ukončenia zmluvy, zároveň však navrhol náhradné varianty vyporiadania vzájomných vzťahov, s ktorými žalobca nesúhlasil a svoje právo uplatnil predmetnou žalobou. Krajský súd v Bratislave po vykonanom dokazovaní správne dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Zástupca žalovaného v konaní vôbec nespochybňoval nároky žalobcu, uplatňovaný základ práva aj uznal a spochybnil len výšku nároku, konkrétne výšku úrokov z omeškania, ktoré boli následne aj upravené. Boli preto splnené podmienky § 153a ods. 1 O. s. p. Podľa žalobcu Krajský súd v Bratislave úplne zistil skutkový stav veci, správne a úplne vykonal dôkazy, správne právne posúdil vec, dospel k správnym skutkovým zisteniam a v dôsledku toho aj o veci správne rozhodol. Odvolanie žalovaného považuje

žalobca za účelové a nedôvodné, nakoľko je zrejmé, že nikdy nechcel a stále ani neodôvodnene nechce splniť svoje záväzky, vyplývajúce z predmetnej zmluvy, ku ktorým sa zaviazal a na splnenie ktorých ho žalobca viackrát vyzval. Žalobca žiadal žalovaného o predčasné odkúpenie akcií a aj o odkúpenie akcií po dohodnutej lehote 1 roka od nadobudnutia účinnosti zmluvy. Z uvedených dôvodov navrhol žalobca napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach dôvodov odvolania a bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

V odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky pokračoval po tom, čo konkurz vyhlásený na majetok žalovaného, v dôsledku ktorého sa odvolacie konanie prerušilo, bol právoplatným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. 05. 2012, č. k. 1K/136/2004-1899 zrušený.

Predmetom odvolacieho konania je právo žalobcu voči žalovanému na zaplatenie 37 400 Sk spolu s 10 % úrokom z omeškania zo sumy 22 000 Sk odo dňa 06. 09. 2000 do zaplatenia a zo sumy 15 400 Sk odo dňa 23. 02. 2003 do zaplatenia, ktoré právo žalobca vyvodzuje zo zmlúv o odkúpení akcií 1. garantovanej, a. s., číslo D 484800 050 a D 484800 055, uzavretých medzi účastníkmi konania dňa 05. 09. 2001 a 22. 02. 2002.

Predmetom zmluvy číslo D 484800 050 bol podľa článku I. A bol predaj 10 ks akcií 1. garantovanej, a. s., za dohodnutú kúpnu cenu 20 000 Sk žalobcovi ako akcionárovi žalovaného.

Predmetom zmluvy číslo D 484800 055 bol podľa článku I. A bol predaj 7 ks akcií 1. garantovanej, a. s., za dohodnutú kúpnu cenu 14 000 Sk žalobcovi ako akcionárovi žalovaného.

V článku II. B bod 1 zmlúv sa žalovaný zaviazal, že od akcionára odkúpi za 1 rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy jeho akcie 1. garantovanej, a. s., ktoré nadobudol v zmysle čl. I bod 1 tejto zmluvy, za cenu 1,1 násobne väčšiu, ako bola ich kúpna cena uvedená v čl. I bod 2 zmluvy, pričom akcionár sa zaväzuje ich za vyššie dohodnutých podmienok po dohodnutom čase predať a akcie, ktoré sú predmetom predaja, odovzdať žalovanému. Násobok, ktorým sa stanovuje odkupná cena akcií 1. garantovanej, a. s. zo strany žalovaného, je závislý od doby účinnosti tejto zmluvy a je stanovený na základe tabuľky vydané žalovaným, platnej v čase podpísania tejto zmluvy.

V článku II. B bod 2 zmluvné strany dohodli, že ak o to akcionár písomne, avšak najskôr po roku odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy požiada, zaväzuje sa žalovaný predčasne odkúpiť jeho akcie 1. garantovanej, a. s. a vyplatiť mu za ne do troch mesiacov, odo dňa ku ktorému o to žiada, alikvotnú finančnú čiastku zníženú o poplatok vo výške 10% z nej.

Na základe článku II. B bod 2 a skutočnosti, že listom z 19. 04. 2002 požiadal žalovaného o predčasné odkúpenie akcií 1. garantovanej, a. s., sa žalobca predmetnou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia spornej čiastky s 16,5% úrokom z omeškania odo dňa 05. 09. 2001 zo sumy 22 000 Sk až do zaplatenia a 16,5 % úrokom z omeškania odo dňa 22. 02. 2002 zo sumy 15 400 Sk až do zaplatenia.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobe v časti istiny a úroku z omeškania vo výške 10% ročne vyhovel rozsudkom pre uznanie základu nároku, vychádzajúc zo skutočnosti, že žalovaný základ práva uplatneného žalobou uznal a ním spochybňovaná výška nároku je daná dohodou obsiahnutou v článku II. zmluvy o spätnom odkúpení akcií, ktorá podľa súdu prvého stupňa je určitá a zrozumiteľná. O priznaných úrokoch z omeškania rozhodol s poukazom na ust. § 369 ods. 1 a § 502 ods. 1 Obch. zák.

Podľa § 153a ods. 1 O. s. p., ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok, uplatnený žalobou alebo jeho základ, alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

Podľa § 153a ods. 2 O. s. p. rozhodnúť spor rozsudkom na základe čiastočného uznania nároku možno len na návrh žalobcu a na základe úplného alebo čiastočného vzdania sa nároku len so súhlasom žalovaného.

Ust. § 153a O. s. p. upravuje predpoklady vydania tzv. rozsudku pre uznanie. Uznáním nároku sa rozumie procesný úkon žalovaného, z ktorého obsahu jednoznačne a nespochybniteľne vyplýva, že žalovaný uznáva nárok, ktorý bol uplatnený v žalobe a v akom rozsahu, teda či uznáva nárok celkom, sčasti alebo len do základu. Pokiaľ žalovaný uzná nárok žalobcu len do určitej výšky alebo čo do základu, súd vydá čiastočný rozsudok na základe uznania nároku, resp. čiastočný medzitýmny rozsudok. Rozhodnutie rozsudkom pre uznanie časti nároku predpokladá aj návrh žalobcu.

Uznanie nároku voči súdu je možné uskutočniť vo všetkých procesných formách predpísaných zákonom pre podania účastníkov. Ak žalovaný nárok uzná na pojednávaní, uvedie sa táto skutočnosť v zápisnici, pre ktorú sa vyžaduje ďalej, aby žalovaný zápisnicu podpísal.

V predmetnej veci žalovaný podal odpor (č. 1. 13 spisu) proti vydanému platobnému rozkazu, v ktorom namietal neplatnosť zmlúv, resp. ich časti čl. II, ako i výšku požadovaných úrokov a navrhol žalobu zamietnuť. Podľa zápisnice z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 10. 12. 2004 (č. 1. 27 spisu), žalovaný vzhľadom k oznámeniu Tatra Banky uznával úrok z omeškania vo výške 10%.

Vychádzajúc z uvedeného písomného podania žalovaného a jeho následného vyjadrenia na pojednávaní, nie je možné vyvodiť, že žalovaný jednoznačne bez akýchkoľvek pochyb nárok žalobcu čo do jeho základu alebo časti uznal tak, ako to predpokladá ust. § 153a O. s. p. Neboli preto splnené uvedené zákonné podmienky, aby súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom pre uznanie základu nároku.

Skutočnosť, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, či vydal rozsudok medzitýmny, čiastočný, resp. konečný, v ktorom prípade nerozhodol o celom návrhu žalobcu, v rozsahu ním uplatneného príslušenstva k pohľadávke, vo výške 16,5% úroku z omeškania, zaťažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa procesnou vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež poukazuje na tú skutočnosť, že súčasťou spisu nie je prihláška žalobcu evidovaná pod č. zv. 1911, ktorou si prihlásil v konkurze vedenom pod sp. zn. 1K/136/04 svoju pohľadávku vo výške 48 100 Sk, či zahŕňa aj pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu a ktorá bola správcom konkurznej podstaty popretá. Výška pohľadávky uplatnenej v tomto konaní a v konaní o incidenčnej žalobe vedenej pod sp. zn. 8Cbi 98/06 nie je totožná a preto nie je možné jednoznačne určiť či o jej pravosti a výške bolo v konkurznom konaní rozhodnuté a či bol resp. nebol žalobca ako veriteľ v konkurznom konaní uspokojený.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.